

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 14CoP/61/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122204681
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Foltán
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:4122204681.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Foltána a sudcov JUDr. Ľubomíra Bundzela a JUDr. Kristíny Srnkovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A.: B., nar. XX.X.XXXX a C. D., nar. XX.X.XXXX, obe zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, pracovisko Zlaté Moravce, Sládkovičova 3, Zlaté Moravce, deti matky E. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. D. XX/XX, G. – A., zastúpenej advokátkou JUDr. Soňou Soboňovou, Podzámska 8330/2, Nové Zámky, a otca D. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. D. XX/XX, G. – A., t.č. A. H. XXX, C., o odvolaní otca maloletých proti rozsudku Okresného súdu Nitra č.k. 11P/121/2022-60 zo dňa 12.4.2024 takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1.
Okresný súd Nitra rozsudkom zo dňa 12.4.2023 na návrh matky zveril maloleté deti do jej osobnej starostlivosti, určil, že obaja rodičia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, otcovi uložil povinnosť prispievať výživným na maloletú B. sumou 150 eur mesačne od 1.5.2022 a na maloletého C. D. sumou 120 eur mesačne od 1.5.2022, otcovi povolil splácať ročné výživné za obdobie od 1.5.2022 do 31.3.2023 (1.054,19 eur a 928,28 eur) v splátkach po 40 eur spolu s bežným výživným (2 x 40 eur mesačne) pod stratou výhody splátok a upravil styk otca s maloletými na každý páry týždeň v čase od piatku 16.00 hod. do nedele 15.00 hod. a každý nepáry utorok a štvrtok v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že matka je povinná deti na styk s otcom riadne pripraviť, otcovi v určenom čase odovzdať a prevziať späť pred miestom bydliska detí. Súčasne určil obdobnú povinnosť otcovi detí a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2.
Podľa odôvodnenia rozsudku sa matka maloletých detí v konaní domáhala, aby súd zveril maloleté deti A.: B., nar. XX.X.XXXX a C. D., nar. XX.X.XXXX do jej osobnej starostlivosti, otca maloletých detí aby zaviazal prispievať na ich výživu sumou 120 eur mesačne na maloletú B. a 100 eur mesačne na maloletého C. D., zameškané výživné od podania návrhu žiadala otcovi povoliť splácať v pravidelných mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným a styk maloletých detí s otcom žiadala nechať na dohode rodičov. Spolu s návrhom vo veci samej matka žiadala aj nariadenie neodkladného opatrenia. Matka maloletých detí svoj návrh odôvodnila tým, že s otcom detí uzavreli manželstvo dňa 4.8.2012, z manželstva sa im narodili dve deti, a to maloletá B. a maloletý C. D., pričom problémy vo vzťahu začali prakticky od začiatku manželstva. Manžel je od nej o 14 rokov starší, čo prispievalo k

rozdielnym predstavám o živote, nie je spoločenský, vyhľadáva domáce pohodlie a postupne jej začal brániť stretávať sa s priateľmi, čo viedlo k nezhodám, hádkam a vzájomnému odcudzeniu, ktoré viedli k tomu, že asi pred štyrmi rokmi sa manželstvo stalo nefunkčné, vo vzťahu zotrúvali len kvôli deťom a spoločne riešili len nevyhnutné záležitosti. Mala záujem o rozvod manželstva, ale vyhrážal sa jej, že jej urobí zo života peklo a zoberie jej deti. Matka uviedla, že asi pred dvomi rokmi si našla známosť s iným mužom, asi pred štyrmi mesiacmi sa rozhodla, že odíde od manžela a podá žiadosť o rozvod. Odvtedy sa jeho správanie výrazne zhoršilo, začal byť voči nej agresívny, vyhrážal sa jej, pred deťmi jej dal silnú facku. Podala na manžela trestné oznámenie pre prečin nebezpečného vyhrážania, políciou bol vykázaný zo spoločného obydlija na 14 dní. Následne bolo na ÚPSVaR podané anonymné oznámenie o tom, že je feťáčka a nestará sa o deti, ktoré podľa nej podal otec maloletých detí. Na tunajší súd podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, manželovi bolo nariadené nevstupovať do bytu a zákaz priblíženia na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov. Po vykázaní manžela zo spoločného obydlija spolu s maloletými deťmi zostala bývať v nájomnom byte vo G., má z neho strach, bojí sa jeho vyhrážok a atakov. Matka poukázala na stav, že je zamestnaná v reštaurácii G. u starej mamy, F. X. G., pracuje v kuchyni, príjem zo zamestnania má 400 eur mesačne. Maloleté deti navštevujú ZŠ vo G., maloleté B. navštevuje 4. ročník a maloletý C. D. 1. ročník. Výdavky na bývanie matka vyčíslila mesačne ako 200 eur nájom, 100 eur energie, stravné pre deti v škole spolu približne 50 eur, poplatok za školský klub na každé dieťa 3 eurá, telefón 25,99 eur, internet 13,28 eur, výdavky na domácnosť 200 eur, životná poisťka 19,45 eur. Matka uviedla, že otec maloletých detí je bývalý policajt a poberá výsluhový dôchodok vo výške približne 1100 eur, výdavky na bývanie uhrádzali spoločne, ostatné si financoval každý sám. V súčasnosti otec detí na domácnosť a maloleté deti neprispieva.

3.

Otec maloletých v konaní uviedol, že nateraz má jediný príjem z výsluhového dôchodku, je to suma 1118 eur mesačne, iný príjem nemá. V súčasnosti býva v obci C., I. A. H. XXX v rodinnom dome po jeho rodičoch, býva tam sám, má sedem súrodencov, ktorí do domu chodia len sporadicky. S maloletými deťmi sa stretáva, nateraz si to predstavuje tak, aby boli deti u neho, pretože deti sa potom pokazia. Nemá spätnú väzbu od detí ako by si to želali, keď sú deti u neho robia aktivity, hrajú sa, opekajú si, chodia na rozhláďňu. Deti majú medzi sebou dobrý vzťah keď sú u neho, snaží sa venovať synovi aj dcére, vie deťom aj uvariť. Keď sa skončí jeho stretnutie s deťmi, zanesie ich k matke. Otec má zákaz priblíženia sa k matke detí, polícia ho vykázala z obydlija, nakoľko bol vraj agresívny.

4.

Nesúhlasil so zverením maloletých matke, ani s navrhovanou výškou výživného.

5.

Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom bol podaný dôvodne, nakoľko títo ukončili manželské spoluzitie, súčasne prebieha na tunajšom súde konanie o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode a v súčasnosti zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti najmä matka, v ktorej súd nezistil žiadne nedostatky. Maloleté deti majú zachovaný pravidelný kontakt s otcom, a to telefonický ako aj osobný, ktorý sa realizuje v domácnosti otca. Maloleté deti sú zvyknuté na oboch rodičov, majú k nim vytvorený blízky citový vzťah. Medzi rodičmi nedošlo k názorovej zhode ohľadom zverenia maloletých detí, otec nesúhlasil so zverením maloletých detí do osobnej starostlivosti matky. Súd v tejto časti rozhodnutia vyhovel návrhom matky, jej právnej zástupkyne, kolízneho opatrovníka a tiež s poukazom na realizované rozhovory s maloletými deťmi z úrovne ÚPSVaR Nitra, kde sa samotné maloleté deti vyjadrili, že si želajú bývať s matkou, s otcom sa chcú stretávať a chcú u neho aj prespávať, preto zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky a styk upravil tak, že otec detí je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý párnny týždeň v príslušnom kalendárnom roku v čase od piatku 16.00 hod. do nedele 15.00 hod. a každý nepárny utorok v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod. a každý nepárny štvrtok v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod. Súd má za to, že vyššie uvedené je v najlepšom záujme maloletých detí, ktoré budú mať naďalej zachovaný riadny styk s otcom, ktorému matka nebráni a deti majú taktiež záujem tráviť čas s otcom.

Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal z majetkových a zárobkových pomerov na strane rodičov, keď matka podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni dosiahla za posledných 12 mesiacov vymeriavací základ 4.010,72 eur, priemerne mesačne 334,23 eur. Otec maloletých detí je poberateľom výsluhového dôchodku v sume 1.118 eur mesačne. Vzhľadom na výrazný nepomer v príjmoch rodičov, súd zaviazal otca prispievať výživným na maloletú B. v sume 150 eur mesačne a na maloletého C. D. v sume 120

eur mesačne, ktoré považuje za primerané jeho aktuálnym možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom a taktiež v dostatočnej miere pokrýva všetky odôvodnené výdavky maloletých detí. Zročné výživné na maloletú B. za obdobie od 1.5.2022 do 31.3.2023 predstavuje sumu 1.054,19 eur, ktorú súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 40 eur spolu s bežným výživným a pre maloletého C. D. ide o sumu 928,28 eur, ktorú súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach taktiež po 40 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku.

6.

Proti tomuto rozsudku podal otec maloletých detí v zákonnej lehote odvolanie, ktorým sa domáhal zrušenia rozhodnutia súdu prvého stupňa a zverenia detí do jeho starostlivosti alebo nariadenia striedavej starostlivosti, pri ktorej by si žiaden z rodičov nemusel voči druhej strane plniť vyživovaciu povinnosť, čím by podľa neho boli podstatne lepšie vyjasnené a vyriešené problémy s výživným, ako aj styk detí s rodičmi.

7.

Uvádza, že nerozumie účelu konania nakoľko medzičasom pod č.k. 24P/121/2022 prebehlo rozvodové konanie, ktoré sa nachádza vo fáze odvolacieho konania. Určenie výživného považuje za zločin proti ľudskosti a likvidačné plnenie, ktoré nemá logiku ani opodstatnenie, nechápe účel jeho spätného určenia. Matka maloletých rozbila rodinu a klamstvami ho vyhnala od detí, preto považuje za nehorázne, aby jej platil také peniaze a prispieval jej na alkohol, cigarety a žúrky. Rozsudok považuje za do neba volajúcu nepravosť, a štát ním podľa neho dal odkaz poctivým otcom, že je jedno, ako všemožne sa starajú o svoje deti, jedného dňa ich hodia do rovnakého vreca ako považáčov a tých, čo sa o deti nestarali. Má za to, že pri stretávaní sa s deťmi nebude mať prostriedky na to, aby napĺňal ich túžby a aktivity, ktoré od neho vyžadujú, lebo matka mu ich nedá, ju to nezaujíma, je pre ňu problém ísť s deťmi na prechádzku okolo dediny, ak je to ďalej ako do krčmy. Likvidačným výživným ho súd odsúdil na chudobu, už rok sa nemôže vrátiť do bytu, žije v rodičovskom dome, ktorý potrebuje údržbu, sám chystal v lese palivové drevo, ktoré stojí dosť prostriedkov, má tiež ďalšie výdavky, napríklad na prevádzku motorového vozidla, na rozdiel od matky detí, ktorá používa vozidlo od svojho brata. Súd ho pripravil aj o možnosť založiť si inú rodinu, spláca aj pôžičku, ktorá vznikla počas manželstva. Keď boli deti u neho cez víkend alebo ich zobral na výlet, nemali žiadne vreckové, resp. peniaze na pobyt, preto ich živil mimo výživného, syn prišiel s deravými ponožkami alebo v starej špinavej vetrovke. Pokiaľ sa deti podľa kurátorky vyjadрили, že chcú byť u matky, sú na to už rok systematicky pripravované matkou a starou matkou, deťom sú „vymývané mozgy“ a ich matka sa snaží ako úbohá žena pôsobiť na kurátorky a ženy v súdnej sieni, snaží sa deti izolovať od rodiny z jeho strany.

8.

Jeho záujem je, ako budú deti vychovávané, a to aj po dovŕšení 18 rokov veku, sociálna kuratela by sa mala zaujímať o to, aký život viedla matka detí a aký život vedie, aj aký život viedol a vedie jej terajší partner. Určenie styku na dve hodiny denne považuje za alibistické, znamená to pre neho prejsť cez celý okres a prechádzať sa s deťmi po dedine alebo, ak bude pršať, sedieť v krčme, prípadne prechádzať sa po nákupnom centre a kupovať deťom, čo si žiadajú, aby si ich nepohneval, a ani mu na to pri výživnom nezostanú prostriedky. On chce syna učiť remeselným zručnostiam, vybudovať v deťoch pozitívny vzťah k prírode a naučiť ich vážiť si prácu iných.

9.

Pokiaľ on pošle matke na deti výživné 360 eur, obdobnou sumou by ich mala vyživovať aj ona, čo pre deti predstavuje luxus, ale keď deti prídu na stretnutie s ním, neprinesú si žiadnu stravu ani financie na kultúrne vyžitie, o stravu sa teda musí postarať on, z čoho mu vychádza, že výživné nie je pre deti, ale pre matku, hoci on rodinu nerozbil, celé roky sa o deti staral a ich matka sa po nociach „flákala“ s milencami a opíjala sa, rovnako ako jej terajší partner.

10.

Procesný opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

11.

Uviedol, že od posledného súdneho konania nastala zmena pomerov na strane matky detí. Matka detí k 15.5.2023 ukončila pracovný pomer so súčasným zamestnávateľom na základe dohody. Dôvodom ukončenia pracovného pomeru boli, podľa vyjadrení matky detí, problémy, ktoré spôsobil zamestnávateľovi práve otec detí a to tým, že nahlásil zamestnávateľovi podnet na finančnú kontrolu. Zamestnávateľ následne p. A. navrhol ukončenie pracovného pomeru. Matka detí je od 16.5.2023 evidovaná na ÚPSVR Nitra, pracovisko Zlaté Moravce evidovaná medzi uchádzačmi o zamestnanie. Do konca mesiaca máj 2023 by mala dostať zo strany ÚPSVR vyrozumienie, či má nárok na podporu v nezamestnanosti. Aktuálne má k dispozícii príjem zo mzdy za mesiac apríl 2023 vo výške 290 eur a prídavky na dve maloleté deti v sume 120 eur. Otec detí, podľa vyjadrenia matky, neprispieva na výživu maloletých detí v zmysle právoplatného neodkladného opatrenia, kde má určenú vyživovaciu povinnosť na mal. B. A. vo výške 80 eur mesačne a na mal. C. D. vo výške 70 eur mesačne. Matke prispel na výživu mal. detí v mesiaci apríl 2023 a v máji 2023 vo výške 20 eur na každé maloleté dieťa. Pani A. uviedla, že jej finančné pomáha rodina a partner J. D., nar. XX.X.XXXX. Matke bolo zo strany ÚPSVR Nitra, pracovisko Zlaté Moravce poskytnuté sociálne poradenstvo veci uplatnenia si náhradného výživného, ktorého súčasťou je aj podanie návrhu na exekučné konanie.

12.

Podobne matka maloletých detí vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

13.

Tvrdenia odvolateľa považuje za účelové, nepravdivé, v rozpore s výsledkami dokazovania vykonaného Okresným súdom Nitra, pričom odvolateľ v podanom odvolaní poukazuje takmer výlučne na právne irelevantné skutočnosti. Navrhovateľka sa ostro ohradzuje proti vyjadreniam uvedeným v odvolaní na jej osobu a žiada, aby na ne odvolací súd neprihliadal, nakoľko tieto tvrdenia nie sú ničím podložené. Z dôvodu evidentnej hostility, ktorú odvolateľ bez akýchkoľvek okolností verejne prezentuje voči navrhovateľke, je potrebné vyhodnotiť tieto tvrdenia ako účelové. Výška vyživovacej povinnosti, na ktorú bol odvolateľ zaviazaný rozsudkom, je adekvátne príjmom, výdavkom, schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom odvolateľa a dostatočne zohľadňuje potreby a záujmy maloletých detí, s poukazom na finančné a majetkové pomery navrhovateľky. Navrhovateľka uvádza, že od času vydania rozsudku došlo k zmene pomerov na jej strane, pričom v súčasnosti je nezamestnaná, nakoľko s ňou zamestnávateľ rozviazal pracovný pomer po tom, čo ku zamestnávateľovi prišla finančná kontrola. Navrhovateľka má podozrenie, že podnet na vykonanie takejto kontroly prišiel od odvolateľa, ktorý sa jej snaží strpčovať život všetkými dostupnými prostriedkami a v čo najvyššej možnej miere. Rozhodnutie súdu prvého stupňa o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky vychádza z výsledkov dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa, z ktorých je jednoznačné, že takéto rozhodnutie je v najlepšom záujme maloletých detí a na iné rozhodnutie v tejto časti nie je daný zákonný dôvod. Kolízny opatrovník pred súdom prvého stupňa prezentoval jasný a zrozumiteľný záver, že maloleté deti si v súčasnosti prajú žiť s navrhovateľkou a s odvolateľom sa chcú len stretávať. V tejto súvislosti si však dovoľuje podotknúť, že správanie odvolateľa v poslednom období, ktoré má tendencie eskalovať, vyústilo k tomu, že deti (najmä maloletá B.) s ním odmietajú tráviť čas aj počas dohodnutého styku. O uvedenom má kolízny opatrovník vedomosť, nakoľko navrhovateľka mu pravidelne komunikuje situáciu v rodine.

Navrhovateľka poukazuje na to, že odvolateľ vo svojom odvolaní neuviedol žiadny zákonný odvolací dôvod, pričom z obsahu odvolania má navrhovateľka za to, že na strane odvolateľa takýto odvolací dôvod ani nie je daný. Z obsahu odvolania je zrejmé, že odvolateľ má záujem výlučne na tom, aby nebol povinný na úhradu výživného na maloleté deti. Zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti navrhovateľky odvolateľ síce zdaniivo (zrejme obštrukčne) odmieta, avšak v odvolacom návrhu alternatívne žiada striedavú starostlivosť, ktorá nevyklučuje zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky – navrhovateľky.

14.

Považuje za potrebné zdôrazniť, že hostility odvolateľa voči navrhovateľke je evidentná z obsahu ústnych a písomných prednesov odvolateľa v rámci oboch súdnych konaní, pričom predpokladane pramení z toho, že si navrhovateľka našla inú známosť. Odvolateľ už v minulosti uviedol, že navrhovateľku zničí, na ktorú skutočnosť navrhovateľka upozornila aj v konaní vedenom Okresným súdom Nitra, sp. zn. 24P/121/2022, vo veci o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode. Navrhovateľka je názoru, že konanie odvolateľa (vzhľadom na

jeho vyjadrenia a ich obsah), vrátane podaného odvolania, je len ďalšou snahou odvolateľa vyvíjať na navrhovateľku psychický tlak a čo najviac jej znepríjemniť život. Navrhovateľka upriamuje pozornosť na skutočnosť, že na viacerých miestach v podanom odvolaní odvolateľ prednáša výroky, že rozsudok je nespravodlivý, a že „takáto nespravodlivosť môže mať za následok iba jediná vec, že ľudia „berú spravodlivosť“ do vlastných rúk“, alebo že „takto je poriadny otec nútený pridať sa na stranu považáčov, ožranov, násilníkov, ktorí zákony obchádzajú“.

V tunajšom konaní odvolateľ uviedol, že vie deťom navariť, pričom však v konaní vedenom pod sp. zn. 24P/121/2022 uviedol, že odvolateľovi varí sestra.

Odvolateľ si neplnil riadne vyživovaciu povinnosť uloženú mu neodkladným opatrením a neplní si vyživovaciu povinnosť uloženú mu Rozsudkom. Odvolateľ vykonateľné rozhodnutia nepokladá za spravodlivé a potrebu plnenia vyživovacej povinnosti nepokladá za dôležitú. Odvolateľ však považuje za dôležité, že maloleté deti k nemu chodia bez finančnej hotovosti, a že odvolateľ musí znášať náklady na spoločné aktivity, ktoré si s deťmi naplánuje. Uvedené dostatočne reflektuje názory odvolateľa, jeho mieru zodpovednosti a starostlivosti o maloleté deti.

15.

K vyjadreniu matky otec maloletých detí v podaní zo dňa 9.6.2023 uviedol, že tak, ako predpokladal, deti sa s ním už nechcú stretávať, neprišli na vopred dohodnuté rodinné oslavy. Matka detí, D. G. a J. H. vedú propagandne proti nemu, aby prišiel o deti a nevrátil sa do bytovky, čo sa im už podarilo, byť, v ktorom by sa mohol o deti starať, je väčšinou opustený, záhrada zarastá zelinou, lebo sa tam nikto nepohybuje, a štát verí matke.

16.

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine

Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine

Maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine

Ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 2 ods. 1 CMP (zákon č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok)

Na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 38 CMP

(1) Ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

(2) Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

Podľa § 387 ods. 1 CSP (zákon č. 106/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok)

Odvolačný súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

17.

Odvolačný súd za splnenia procesných podmienok prejednal vec bez nariadenia pojednávania a po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu dospel k záveru o nedôvodnosti odvolania otca maloletých detí.

18.

Vychádzajúc z pochybností odvolateľa o opodstatnenosti konania vo veci v súvislosti s úpravou práv a povinností rodičov k maloletým deťom realizovanou už skôr rozhodnutím súdu prvého stupňa vo veci vedenej pod č.k. 24P/121/2022, je potrebné vysvetliť, že rozsudkom zo dňa 4.10.2022 (potvrdeným rozsudkom tunajšieho odvolacieho súdu č.k. 14CoP/94/2023 zo dňa 18.4.2024), ktorým Okresný súd Nitra manželstvo rodičov rozviedol, upravil súd práv a povinností rodičov k maloletým deťom výlučne na čas po rozvode manželstva. Obdobie predchádzajúce rozvodu manželov, v ktorom sa rodičia o výkone svojich rodičovských práv zjavne neboli schopní dohodnúť, pokrýva práva rozsudok č.k. 11P/121/202 zo dňa 12.4.2023, ktorého správnosť je predmetom preskúmania v tomto odvolacom konaní.

19.

Zrejme je tiež potrebné zdôrazniť, že vyživovaciu povinnosť rodičov k deťom je ich zákonnou povinnosťou, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine) a že tejto povinnosti nezbavuje rodiča skutočnosť, že sú deti zverené do výchovy druhého z rodičov, správanie tohto druhého rodiča ani jeho podiel na ukončení spolužitia rodičov či prípadné obmedzenie styku detí s rodičom povinným k nim výživným.

Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 77 ods. 1 Zákona o rodine).

20.

Čo sa týka samotného zverenia detí na čas do rozvodu manželstva do osobnej starostlivosti matky, voči schopnosti ktorej zabezpečovať riadnu starostlivosť o deti neboli v konaní vznesené žiadne výhrady, s výnimkou ničím nepodstatných tvrdení otca, vychádza rozhodnutie zo skutočnosti, že sa deti v čase rozhodovania súdu nachádzali vo faktickej starostlivosti matky, z odporúčania tejto formy starostlivosti o deti procesným opatrovníkom i záverečnou správou zo psychologickej spolupráce Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, odboru sociálnych vecí a rodiny – referát poradensko – psychologických služieb, pričom súd prvého stupňa správne a v súlade s ustanoveniami § 43 ods. 1 Zákona o rodine a § 38 ods. 1 CMP prihliadal na názor maloletých prezentovaný nimi v pohovore realizovanom procesným opatrovníkom.

Je potrebné súčasne konštatovať, že v prospech zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti otca ako vhodnejšieho z pohľadu záujmu maloletých nesvedčí žiadna z okolností prípadu, hoci deti inak deklarovali pozitívny vzťah k otcovi.

21.

Súd prvého stupňa sa nezaoberal možnosťou zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, podstata ktorej spočíva v tom, že dieťa určitý časový úsek trávi v starostlivosti jedného z rodičov a následne v starostlivosti druhého z rodičov, nepochybne z dôvodu, že takýto spôsob starostlivosti v konaní nenavrhol žiaden z účastníkov, čo v konečnom dôsledku nepredstavuje zásadný nedostatok jeho rozhodnutia.

Už z prejavov otca v odvolaní (odhliadnuc, už od zákazu priblíženia sa k matke detí na vzdialenosť menšiu ako 10 m nariadeného otcovi uznesením Okresného súdu Nitra č.k. 16C/34/2022 zo dňa 22.4.2022) je zrejme, že vzťah rodičov maloletých detí je vážne narušený a že ich vzájomnú konštruktívnu komunikáciu, ktorá je pri striedavej osobnej starostlivosti potrebná, nie je dôvodné predpokladať, pričom predpoklad naplnenia záujmu maloletých striedavou osobnou starostlivosťou oboch rodičov v súvislosti s absolvovaním povinnej školskej dochádzky vo G. neposkytuje ani terajšie bydlisko otca.

22.

V neposlednom rade má odvolací súd za to, že výška výživného stanoveného súdom prvého stupňa 270 eur mesačne (150 eur + 120 eur), nie 360 eur, ako to uvádzal odvolateľ, ktorý do výšky pravidelného

výživného zahrnul aj výšku splátok výživného zročného ku dňu rozhodnutia súdu, resp. do 31.3.2023, zodpovedá ako zisteným pomerom rodičov, tak i objektívnym potrebám maloletých detí.

23.

Je potrebné konštatovať, že stanovené výživné predstavuje 24,15% z príjmu otca, jeho výsluhového dôchodku a nedosahuje tak výšku výživného prípustnú za obdobných pomerov a veku maloletých podľa rozhodovacej praxe súdov a znej vychádzajúcej Metodiky pre výpočet výživného (tzv. tabuľkové výživné) zverejnenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (30%). Skutočnosť, že výživné stanové súdom prvého stupňa na čas do rozvodu manželstva rodičov je svojou výškou totožné s výživným stanoveným v rozsudku č.k. 24P/121/2022 na čas po rozvode, je pritom logickým následkom toho, že vychádza z rovnakých pomerov účastníkov, ktoré sa v priebehu navzájom sa časovo prelínajúcich konaní zásadným spôsobom nezmenili.

24.

Odvolačný súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

25.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP.

26.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).